

ויש מתירים בכל זה. אפילו בבשר שנמלח ופלט כל דמו וצירו שתועיל לו מליחה שוב. ש"ך כו. וזה שיטת מקצת רבותיו של הרשב"א.⁶

ואם לא הודח קודם שנפל והיה עליו דם בעין (ש"ך כט):

- הגעש"ד, תורת חטאת: נאסר כיון שדם בעין אינו יוצא במליחה.
- רש"ל וב"ח: מותר גם בלא הודח כיון שהחתיכה טפלה וכח הציר שיוצא הוא רק להבליע את עצמו ולא את הדם בעין שעל הבשר. וכן נראה מסקנת הש"ך כאן (כט) והשפ"ד אות נ.
- אך אם נפל בין הרבה חתיכות ולא הודח קודם לש"ך יש להחמיר בזה⁷

ולכתחלה יש לחוש לדברי האוסרים. ולא ליתן חתיכה אחרת עם בשר שנמלח. ובדיעבד שנעשה, הבשר מותר במליחה ואפילו בחתיכה שפלטתה כל דמה וצירה. ש"ך כט.⁸

סיכום דעת המחבר בבשר שפלט כל דמו וניתן עם חתיכה במליחה:

אם לא פלט צירו:

- מותר ואין צורך במליחה כמובא בשו"ע סעיף א' וכל זמן שפולטת צירה אינה בולעת. זבחי צדק כאן אות כז' והוא פשוט.

אם גם פלט כל צירו:

- ש"ך כו: תועיל מליחה אפילו כשכבר פלט כל צירו כמקצת רבותיו של הרשב"א.
- גר"א כח, ערוה"ש לו: למחבר אף מליחה לא צריך כסברת ר"ת שדם פליטה משרק שריק במליחה ולא נבלע כלל.

פלט כל דמו וצירו לרמ"א

הגה: ואפילו בדיעבד נוהגין לאסור אם נפל בשר שכבר פלט כל דמו וצירו⁹ או הודח. ש"ך לא. ט"ז טז.¹⁰ אצל בשר שלא שהה עדיין שיעור מליחה (מהרא"י בהגהת ש"ד). ואפילו לצלי נאסר. ואיסורו מיד בכולו¹¹ גם לרש"ל שמקל בנפל לציר עד שיעור רתיחה, כיון שכאן בולע מיד מפליטת הבשר וכן הבשר רותח מיד מחמת המליחה. ש"ך ל.

על דברי המחבר בסעיף ה' שזמן פליטת ציר י"ב שעות מעיר הרמ"א ויש אומרים שכל מעת לעת לאחר שנמלח פולט צירו, ואם נגע תוך זמן זה לבשר שנמלח ולא שהה עדיין שיעור מליחה, 'אינו נאסר'. וכן נוהגין כשיש הפסד מרובה. כדלהלן. (ש"ד בשם הגאונים ומהרא"י וסו"ת ומדרכי בשם ר"י).

אך במקום שאין הפסד מרובה יש לאסור לאחר י"ב שעות. וקודם לזה אין להחמיר כלל. ולא כרש"ל שמתיר עד מעל"ע ואפילו ללא הפסד מרובה. ש"ך לג. ע"פ ים של שלמה חולין פרק ח סימן עד.

מה כוונת הרמ"א שבבשר שפולט ציר 'אינו נאסר'?

- ט"ז (א, טז): אמנם בולע אבל עם פליטת הציר שלו יפלוט במליחה גם מה שבלע¹² והוא כעין מה שכתב הרמ"א בהמשך בנפל לציר שהיה יותר ע"י מליחה.
- ש"ך (לב): כיון שפולט ציר שלו אינו בולע כלל מהדם, וממילא לא צריך מליחה כלל. ואינו זומה לנפל לציר ששם אינו יכול לפלוט מחמת הציר ובולע וצריך מליחה¹³ (משב"ט טז).

בשר שנפל על חתיכות במליחה או לתוך ציר

מבוא: דעות הראשונים בקצרה

רש"י (קרב ב' ועופות קמיטרי'): פליטת הציר מונעת בליעת דם. כלומר אומרים אידי דטריד למפלט ציר אינו בולע דם.

ר"ת (שם 'דוגים רפי'): דם אינו נבלע במליחה. משום דדם משרק שריק במליחה כמו בצליה.

הר"ן¹ כתב שאין המלח מפליט אלא דם המובלע באברים מעצמן אבל דם הבא ממקום אחר אין המלח מפליטו.

ר' יונה² (הובא בר"ן), **רשב"א** (בית ג שער ג), **ספר התרומות** (הובא ברשב"א) חתיכה שיש לה דם משל עצמה יכולה לפלוט במליחה גם דם שבלעה ממקום אחר.

יש מפרשים (בתוס' 'דוגים'): די שיש לחתיכה ציר משל עצמה תועיל המליחה להפליט דם שנבלע בה. כלומר אומרים בציר כבולעו כך פולטו אך לא אידי דטריד לא בלע.

ר"י מאורליני"ש (הובא בר"ן. וכן ברשב"א בשם רבותנו הצרפתים) מליחה תועיל לפלוט דם שבלעה כל עוד החלה לבלוע קודם סיום פליטת דמה (ויש גורסים צירה)³ ומאז כל עוד יש רצף בליעה ופליטה תפלוט לעולם.

מקצת רבותיו של הרשב"א⁴ בכל אופן אומרים כבולעו כך פולטו ואפילו בשר שנמלח והודח ובלע מבשר שנמלח עתה, תועיל מליחה להפליט דם שנבלע.

חלק א': בשר שבלע מפליטת בשר שנמלח

1. שולחן ערוך יורה דעה הלכות מליחה סימן ע סעיף ו

יש אוסרים ליתן בשר שלא נמלח כלל, או שנמלח ופלט כל דמו והודח או שפלט כבר כל צירו. ש"ך כו.² עם בשר שנמלח, קודם פליטתו דם, לפי שהבשר שלא נמלח, או שנמלח ופלט כל דמו, חוזר ובולע ממה שחבירו פולט.

מהי סברת האוסרים?

- **שפ"ד כה:** סוברים שרק כשטרוד לפלוט לא בולע וכאן לא טרודים לפלוט כיוון שלא נמלחו. וכן אין כאן 'כבולעו כך פולטו' במליחה.
- **ט"ז יד.** הסיבה שלא פולט במליחה כיון שמלח מפליט רק דם של עצמו ולא דם הבא ממקום אחר.

וזהו סברת הר"ן.³

ויש מתירים רק בבשר שלא נמלח ויש לו דם משל עצמו. ש"ך כו. **ע"י מליחה** שימלחנו אחר כך מיד כשיוציאו⁴, כי אז יפליט כל דם שבלע, יחד עם דמו וזו שיטת ר' יונה וספר התרומות.⁵

⁶ ולגר"א (כח) וערוה"ש (לו) וזהו שיטת ר"ת שדם משרק שריק במליחה. ונפק"מ שלשיטה זו גם מליחה לא צריך. וכן לשון המחבר כאן שלא כתב שצריך מליחה.

⁷ הש"ך הביא בשם א"ה שאסור בלא הודח, והסביר שיש לחלק כיון שהוא מדבר בין חתיכות רבות והיא מקבלת את המלח מהם ודינה כנמלחה בלא הודח. משא"כ שנתנה על חתיכה אחת שמותרת. ונמצא שלדעת הש"ך יש להחמיר בנפל בין חתיכות רבות כיון שנמלחה ללא הודח שהותר רק בהפסד מרובה (לעיל ס ב). אמנם במנחת יעקב כתב שאין לחלק בזה ומותר גם בנפל בין הרבה חתיכות ובלא הפסד מרובה.

⁸ והביא שם דעת מהר"י כהן שסובר שכונת המחבר שאם עשה יש להורות לאסור ורק אם התיר בטעות אינו צריך לחזור בו ודחאו.

⁹ ומכאן מוכח שגם הרמ"א הבין במחבר שהתיר גם במקרה שפלט כל צירו ולא כהבנת מהר"י כהן מקרא.

¹⁰ שהיא סותם נקבי הפליטה. והוסיף הט"ז שבטור משמע שאין הדחה עושה כלום וראה להלן מסקנת הט"ז בדעת הרמ"א בפסקה 'נפל לאחר שיעור מליחתו'.

¹¹ וכתב במעדני השולחן שאם סלקו קודם שראו לחות ציר אינו נאסר.

¹² משמע לט"ז שהרמ"א סובר כיש מפרשים בתוס' שהחתיכה בולעת בזמן פליטת ציר אך פולטת במליחה יחד עם צירו ולש"ך הרמ"א כרש"י שלא בולע כלל בזמן פליטת הציר.

¹³ וראה להלן בש"ך ל"ז שגם בציר מהדין לרמ"א אינו בולע כשפולט ציר ורק חשש שם לרש"ל.

¹ בתוס' חולין דף קיב: 'דוגים' שכתבו 'שלא נגמר פליטת צ' תחתון קודם התחלת בליעתה מן העליון'. וכן הבין במשב"ז א' וכן כתב בנקה"כ על הט"ז ח. אמנם בר"ן כתב לגבי הדגים שנאסרים 'שאין העופות פולטין כלום מדם וציר עד שפלטו הדגים דמן וצירן לגמרי' וכן משמע ברשב"א שכתב 'שכל זמן שהבשר פתוח לפלוט דם או ציר מותר למלוח עליו' וכן נראה דעת הט"ז.

² ובשפ"ד הסביר שמדובר באפילו לא הודח ולהוציא מסברת הר"י מאורליאש שכל עוד מתחיל לבלוע כשיש לו קצת דם משל עצמו פולט כל דם שבולע עד עולם.

³ ואמנם בבאר הגולה כתב שזוהי סברת הרשב"א המובאת בטור, אך זה קשה כי הרשב"א דיבר רק בבשר שכבר פלט כל צירו ואילו המחבר כתב אפילו בבשר שלא נמלח כלל, ובוהו אין הרשב"א אוסר.

⁴ כתב בכה"ח ס"ק סה בשם דמשק אליעזר ורש"ל שבכל מקום שמועיל מליחה היינו דווקא מיד ולא לאחר זמן.

⁵ ולהסבר השפ"ד וזהו סברת היש מפרשים בתוס' שמתירים במליחה כשיש ציר ואפילו אין לה דם משל עצמה. ולסברא זו יותר מוכן מדוע הדגים הש"ע שהיהיר במליחה בעוד לסברת הש"ך שהיהיר רק בחתיכה שיש לה דם משל עצמה, פשוט שצריך מליחה.

לצורך הפסד גדול יש להתיר גם בזה כל זמן פליטת צירו, דהיינו תוך י"ב שעות, ע"י שיחזור וידיחנו (גהת ש"ד) ויחזור וימלחנו. ויפלוט הדם הבלוע אגב הציר.

העיקר לרמ"א כרש"י כמובא בת"ח שאינו בולע כלל בזמן פליטת הציר. ומה שהצריך כאן מליחה שנית הוא רק לחשוש לרש"י²⁰ ונפק"מ שאם ביטל בלי מליחה גם מותר במקום צורך גדול. ש"ך לו.

ומדוע בהדחה לא יסתמו נקבי הפליטה?

- ב"ח וי"ש מתיירין: זו שגגה של הרמ"א. אם ידיח יסתמו הנקבים ולכן למעשה אין תקנה לבשר ששהה שיעור מליחה ונפל אח"כ לציר.
- ש"ך לט: זו הדחה מועטת להעביר לכלוך הציר ואינה סותמת נקבי הפליטה.
- ט"ז טז: מכאן שהרמ"א חזר בו וסובר שאין הדחה סותמת נקבי הפליטה. וכן כתב בפת"ש בשם הצמח צדק שלא קימ"ל שהדחה סותמת נקבי פליטה.

גפל תוך שיעור מליחה ולא הדיחו שנית ומלחו

וכן אם נפל לציר קודם ששהה שיעור מליחה, ידיחנו ויחזור וימלחנו. ודווקא א"שהיה בכלי מנוקב ויש לו מקום לזוב ואלא שהה בציר שיעור מליחה. ש"ך מ.

ובזה מודה הרש"ל כי יש לחתיכה גם דידיה. ולכן גם לא נסתמים הנקבים מההדחה. ש"ך מא.

מיהו אם הודח ונמלח ונפל לציר ואז מלחו בלא הדחה נוספת לאחר שנפל לציר, שרי בדיעבד (ארוך כ"ה) ושונה מבסימן סט סעיף ב כי כאן הדם שעליו הוא דם פליטה ולא דם בעין. ש"ך מג. ולרש"ל מותר אף לכתחילה כיון שכבר הודח קודם. ש"ך מג.

ואם לא הודח קודם המליחה הראשונה: עדיין מותר בהדחה ומליחה שנית כמרכיזי ולא כהגשע"ד שהסתפק. ט"ז יח.

וכל זה לא מיירי אלא בציר שהוא כרותח כלומר בתוך שיעור מליחתו, כמבואר לעיל סימן ס"ט.

סיכום הדין בנפילה לציר

כשהחתיכה בתוך שיעור מליחתה:

- רמ"א: מועילה מליחה. ולאחר שיעור רתיחה ובכלי מנוקב נחלקו הש"ך והט"ז בדעתו.
- רש"ל: לעולם מועיל מליחה לחתיכה שיש לה דם משל עצמה אלא אם נכבש יום שלם.

לאחר שיעור מליחתו ויש לו ציר:

- רש"ל: אסור שאין ציר מועיל להפליט דם שנבלע. אמנם קודם שיעור רתיחה נאסר רק כדי קליפה. ש"ך מז.
- רמ"א: בהפסד גדול יש להתיר במליחה תוך י"ב שעות ממליחה ראשונה. (ובדיעבד אפילו ביטל ללא מליחה מותר. ש"ך לו)

חלק ג: דם בעין שנפל על בשר

3. המשך רמ"א

אבל דם בעין שנפל על בשר שהוא תוך שיעור מליחתו והוא חשוב כרותח והוא הדין לאחר שיעור מליחתו אם לא בהפסד מרובה וסעודת מצוה. ש"ך מז. אך למחבר דווקא לאחר שיעור מליחה דינו כרותח ואסור בכדי קליפה. זבח"צ לב²¹ כמבואר

20 כלומר לרש"ל יש שתי חומרות אחת שכשנפול לציר בולע גם תוך זמן פליטת צירו ושנית שלא מועילה אז מליחה. והרמ"א חשש לו בראשונה לענין שבוולעת והקל במליחה להפליט. (אמנם בנפל על חתיכה גם לרש"ל אינו בולע כשפולט ציר כמובא בש"ך לב) ובכל אופן קולת הרמ"א בהפסד מרובה היא דווקא תוך י"ב שעות אבל אינו מקל עד כ"ד שעות כמו שהקל ברישא שנפלה על חתיכה כי יש פה שתי קולות גם נגד הסוכרים שפליטת צר י"ב שעות וגם נגד הרש"ל שסובר שנאסר הבשר בזמן פליטת הציר ואין לו תקנה במליחה. ש"ך לו.

21 שכן כתב בסימן צא סעיף ה שמליח כרותח הוא כשהשהה שיעור מליחה לקדרה כדעת הרב אלברצלוני שהובא בבית יוסף. אמנם לעיל סימן סט סעיף יח משמע שמיד חשוב רותח למחבר שתלה בשיעור רתיחה ולא בשיעור מליחה (אמנם שאפשר שהם שיעור אחד למחבר) ובסעיף כ שם משמע שלאחר שיעור מליחה אינו כרותח. והאחרונים ישובו בדעת מרן: ש"ך צא יא: רק לענין דם תכונתו שנעשה רותח מיד לכן נפלט ואסור מיד ואילו לאחר שיעור רתיחה כבר תש כח המלה כיון שהיה טרוד לפלוט דם אבל במליחה שלא להפליט נעשה רק אז רותח.

פרי תואר ט הובא בכרתי צא ח: הבשר אינו רותח אלא לאחר שיעור מליחה אבל הציר שנפלט מהחתיכה דינו כרותח מיד. והמחבר בסימן צא דן בבשר עצמו ובסימן סט במה שיוצא ממנו.

לא נמלח כלל וגיתן עם חתיכה מליחה

וכל שכן אם לא נמלח כלל, דאפילו אם נפל לציר ממש אין לאסרו, דאמרין על ידי שיפלוט דם ידיה יפלוט גם כן מה שבלע ממקום אחר. בהדחה ומליחה. ש"ך לה.

סיכום דעת הרמא בבשר שניתן עם חתיכה במליחה:

אם לא נמלח כלל ודמו בתוכו:

- מותר במליחה.

אם כבר נמלח ופלט כל דמו:

- תוך י"ב שעות: מותר. לש"ך אפילו ללא מליחה ולט"ז במליחה.
- לאחר י"ב שעות: מותר בהפסד מרובה. ולרש"ל גם ללא הפס"מ.
- לאחר כ"ד שעות (או י"ב ללא הפס"מ): אסור אפילו לצלי.

חלק ב': בשר שנפל לציר - דין החלק שבתוך הציר

יש לשים לב שהציר הנידון ברמ"א כאן הינו דם הפליטה שיוצא מהחתיכה תוך שיעור מליחתו ואינו הציר שנידון בסימן ס"ט סעיף כ שהוא הציר שנפלט לאחר שיעור מליחה שהוא קל יותר¹⁴

2. המשך הרמ"א

לא נמלח כלל ונפל לציר

וכל שכן אם לא נמלח כלל, דאפילו אם נפל לציר ממש אין לאסרו מיד¹⁵, דאמרין על ידי שיפלוט דם ידיה יפלוט גם כן מה שבלע ממקום אחר. בהדחה ומליחה. ש"ך לה.

נמלח ונפל תוך שיעור מליחתו

ואפילו נמלח הבשר ולא שהה עדיין שיעור מליחה שיש לו דם שלו, ונפל לציר בכלי מנוקב ויש לו מקום לזוב¹⁶. ש"ך מ, יש להתיר בהדחה ומליחה כדלהלן. ש"ך לו. (ארוך כלל ה) אם לא נכבש בתוכו יום שלם.

מדוע יום שלם ולא שיעור רתיחה שהוא כ-18 דקות?

- ש"ך (לו) תירוצ א: שיעור רתיחה הוא רק לענין שמבליע בכולו אבל עדיין תועיל לו מליחה להפליט הבליעה. וסיים 'ודוחק'.
- שם תירוצ ב': מדובר בכלי מנוקב שיש מקום לציר לזוב¹⁸. אך בכלי שאינו מנוקב אכן נאסר לרמ"א כבר בשיעור רתיחה.
- ט"ז יז: זו טעות סופר, לעולם נאסר לרמ"א בשיעור כבישה ואין לו תקנה, ואפילו בכלי מנוקב, וכן הלכה.¹⁹
- אמנם דעת רש"ל כל שיש לחתיכה דם משלה תועיל לה מליחה להפליט עד לכבישה של יום שלם.

נמלח ונפל לאחר שיעור מליחתו

אך אם שהה שיעור מליחה ונפל לציר או שנפל ציר עליו. ש"ך לו. יש אוסרין אותו אף על פי שלא כלה זמן פליטת צירו עדיין כיון שלא אומרים שמתוך שפולט צירו יפלוט דם הנבלע (רש"ל ב"א"ו שלו). ומכל מקום לדעת הרמ"א

14 כן הסביר חכמת אדם (שער איסור והיתר כלל לב סעיף כה). וכ"כ בובחי צדק (לא) בשם הרמ"א בדרכי משה. וכן הסביר במעדני השולחן את דברי הרמ"א להלן 'וכל זה לא מיירי אלא בציר שהוא כרותח'.

וכן מוכח מהש"ך ס"ק מג שהשווה את הציר הנידון פה לדם פליטה ובסימן סט כתב הרמ"א שהציר שיוצא לאחר שיעור מליחה דינו כרותח וכתב שם הש"ך (פ) שאינו כדם. ועוד שבהפסד מרובה וסעודת מצוה התייר שם הרמ"א בכל אופן ואפילו בכלי שאינו מנוקב משא"כ כאן שאין לו תקנה כלל בכה"ג. ונראה שזו כוונת הרמ"א כאן שכתב ציר 'ממש'.

(אמנם בפר"ח (כט) השווה דין זה למעשה דרש"י ותהיה עליו בובח"צ שם) 15 אלא רק לאחר שיעור רתיחה.

16 אבל אם עומד על קסמים נקרא כלי מנוקב שאין לו מקום לזוב ודינו לש"ך שמה שבתוך הציר נאסר ומה שמחוץ לו מותר וקל מכלי שאינו מנוקב ששם החתיכה נוגעת בשולי הכלי ולכן כולה נאסרת. שם. וראה גליון מהרש"א על ש"ך מ' שמסכם החילוקים בסוגי הכלים.

17 כמובא בשו"ע קה א, ולא חלק שם הרמ"א.

18 וכ"כ הפר"ח (כח) והוסיף 'ואף זה אינו אלא חומרא בעלמא דמעיקר הדין לא שייך כבישה בכלי מנוקב אף אם שהה בו יום או ימים וכן עיקר דחק' וכן כתב בובחי צדק (לא) בדעת המחבר שמהנה הספרדים שאין כבישה בכלי מנוקב כלל.

19 בחו"ד (חידושים לב) פסק כט"ז והוסיף בהפסד מרובה לסמוך על הש"ך בתרוץ הראשון שמועילה מליחה להפליט וכ"כ כשיש מקום לזוב שמועיל גם לתרוץ השני.

דעת השו"ע בנפול לציר

ע"פ זבחי צדק אות לא:

כל שלא שהה שיעור רתיחה בציר:

- אינו נאסר אלא כדי קליפה.

כל שהוא בכלי מנוקב:

- אינו נאסר אלא כדי קליפה. ואפילו שהה יום או יומיים,

שאינו כבוש בכלי מנוקב.

שהה שיעור רתיחה בציר בכלי שאינו מנוקב:

- נאסר רק מה שבתוך הציר.

לקמן סימן צ"א סעיף ה', נאסר הבשר דלגבי דם בעין לא אמרינן אידי דטריד לפלוט לא בלע, ולא כבולעו כך פולטו (שם).

חלק ד: דין חלק הבשר שמחוץ לציר

והא דאמרינן אותו כשנפל לציר כלומר כשנפל כל צירו. ישפלט רק דמו אבל אין הפסד מרובה. יששהה בציר שיעור כבישה. ט"ז יט-כ. היינו דוקא מה שבתוך הציר, אבל מה שלמעלה מן הציר, שרי ואפילו הוא שמן כי דם אינו מפעפע למעלה. ש"ך מה. מיהו מה שבתוך הציר ועוד כדי קליפה בעליון נאסר מיד ואין שיעור לדבר כיון שלרמ"א כל מליחה דינה כשמן ולכן לא די בכדי קליפה ולא כרש"ל שהקל. ש"ך מז.

חלק ה: בשר שנפל לציר שעל הקרקע

בשר שנפל לתוך ציר שעל הקרקע, דינה מספק כאילו היתה הציר בכלי (בית יוסף בשם ש"ד ואו"ה שם).

ומדוע מחמירין והרי ספק ציר לקולא כדלהלן ברמ"א?

- ש"ך מט: כאן מחמירין מחשש שיפול על דם ממש ויקלו.
- שפ"ד: נראה שזהו ספק הנובע מחסרון חכמה שאין מורים בו לקולא בדרכב.

ומותר בהדחה ומליחה אם לא פלט כל דמו.

ואם נפל תוך שיעור מליחה אינו נאסר מה שחוץ לציר וקל מכלי שאינו מנוקב שנאסר גם הוא כיון שכאן החיוב הוא מצד ספק (כדלעיל ש"ך ז).

ובשיעור האיסור:

- בשפ"ד מז הבין בש"ך שמה שתוך לציר נאסר כדי קליפה וחוצץ לציר מותר.
- ובחזו"ד ביאורים ט הבין שמה שבתוך הציר נאסר כולו כדין שאין מקום לזוב ומה שבחוץ בכדי קליפה.

ובשר שלא נמלח ונפל לציר ולא שהה שיעור רתיחה מותר במליחה ואפילו בכלי שאינו מנוקב ולא דומה לנמלח בכלי שאינו מנוקב.²² הכל מש"ך מז.

חלק ה: בשר שנגע בחתיכה שנאסרה

בשר שנגע בחתיכה שנמלחה בכלי שאינו מנוקב ונאסרה, דינה כאילו נגעה בציר (ד"ע). ומותרת במליחה אם יש לה דם דידה (או תוך יב שעות בהפסד מרובה). ש"ך לו.²³

חלק ו: ספק ציר. וציר המעורב במים

ספק ציר ספק מים, מותר, דציר דרבנן כלומר שהוא תוצאה של מליחה שאיסור הדם בה מדרבנן. ש"ך מ"ט. וספיקא להקל (מרדכי פכ"ה).

ציר מעורב עם מים, אפילו היו המים מועטים ואין בהם שישים אך הם הרוב בתערובת. ש"ך נ.²⁴ לא חשיב עוד רותח ואינו אוסר (ב"י בשם אגור) (דין כבוש עיין לקמן סימן ק"ה).

פלתי צא ג: באיסור תורה החמיר המחבר לאסור מיד ובבשר בחלב שאיסורו במליחה מדרבנן הקל קודם שיעור מליחה.

²² ביד אברהם (הובא באוצר מפרשים על הדף) ציטט את הש"ך שכוונתו כל שלא שהה מעת לעת כלומר אפילו שהה שיעור רתיחה ובמקור הדין באו"ה משמע שהוא דווקא שלא שהה שיעור רתיחה וכ"כ השפ"ד להלן אות נ' בהדיא שכששהה בכלי שאינו מנוקב אפילו בחתיכה שלא נמלחה לש"ך אין להקל אפילו בהפסד מרובה.

²³ ואם לא הוציאם מיד במעדני השולחן קמט הביא דעות בזה: שפ"ד מח: אוסר. דרכי תשובה מא: מתיר בשם שרידי אש.

²⁴ ובפתחי תשובה ז הביא דעת המג"א סימן תמ"ז ס"ק ל"ט שמבין ברמ"א שאפילו אינן רוב מועיל להתיר. והכל ע"פ עיני המורה.

סיכום דברי הרמ"א (ע"פ שפ"ד בסוף הסימן)

מצב החתיכה שנפלה	חתיכה אצל חתיכה בזמן מליחתה	חתיכה לציר בכלי מנוקב	חתיכה לציר בכלי שאינו מנוקב
לא הודחה בראשונה	נפל על חתיכה אחת מותר בהדחה ומליחה. בין הרבה חתיכות אסור אלא בהפסד מרובה. ש"ך כט. ²⁵	מותר לכבוד אורחים בהדחה ומליחה אפילו שה שיעור רתיחה	אם נשתהה שיעור רתיחה אסור ובהפסד מרובה וסעודת מצוה אין לגזור במקל ²⁶ .
הודח ולא נמלח	כבולעו כן פולטו ומותר במליחה	לא שהתה שיעור רתיחה אינה נאסרת, ותפלוט דם שנבלע אגב דמה. רמ"א. שהתה שיעור רתיחה רמ"א לט"ז: בשיעור רתיחה אין תקנה רמ"א לש"ך: אם יש מקום לציר לזוב יש להקל בהפסד מרובה במליחה. ובאין מקום לזוב אסור. גליון מהרש"א מ. רש"ל: מותר במליחה כיון שיש לו דם משל עצמו ויפלוט עמו.	לא שהה שיעור רתיחה מותר במליחה שכבולעו כן פולטו אגב דם דידה. שפ"ד כאן. גליון מהרש"א מ. שהה שיעור רתיחה רמ"א לט"ז ולש"ך: אין תקנה שהוא כמבושל ואפילו בהפסד מרובה רש"ל: מותר שיש לו דם משל עצמו ויפלוט עמו.
נמלח ולא שיעור מליחה	כבולעו כן פולטו ומותר במליחה	כשיש מקום לזוב: לש"ך: יש להתיר בהדחה ומליחה שנית שיפלוט במליחה גם מה שבלע ²⁷ . לט"ז: דווקא שלא שהה בציר שיעור רתיחה. לרש"ל: בכל אופן פולט במליחה אגב דם דידה ואפילו שהה שיעור כבישה. ט"ז טז. כשאין מקום לזוב (כגון שעומד על קסמין ולא נוגע בשולי הכלי כמובא בש"ך מ): מה שבציר אסור מיד.	גם מה שחוצץ לציר נאסר מיד כדין מליחה בכלי שאינו מנוקב ²⁸
שהה שיעור מליחה ותוך י"ב שעות	לאחר הדחה מלאה: רמ"א ורש"ל לש"ך לב: בהונחה, חתיכה לא בולעת בזמן פליטת ציר ולא צריך מליחה. רמ"א ורש"ל לט"ז (טז): בולע אך מותר בהדחה ומליחה שנית ²⁹ לאחר הדחה מלאה: ש"ך: כבר לא פולט ציר ואסור בכל אופן. ט"ז: הרמ"א חזר בו מדין נסתמים נקבי הפליטה ומתיר בהפסד מרובה.	יש מקום לזוב ולא שהה שיעור רתיחה: רמ"א: מהמירים שבתוך ציר לא שייך טרוד למפלט ולכן מה שבציר נאסר כולו. ומתיר במליחה בהפסד מרובה. רש"ל: נאסר רק בכדי קליפה. ואפילו ללא הפסד מרובה ואפילו לאחר יומיים ממליחה. שהה שיעור רתיחה: ט"ז: אסור. ש"ך: אפשר שמותר לצורך גדול וסעודת מצוה שיפלוט במליחה אגב ציר דידה. רש"ל: נאסר כולו. ואין לו תקנה במליחה כי בנפל לציר אין אומרים כבולעו כך פולטו אגב ציר שלו.	לא שהה שיעור רתיחה: מותר במליחה בהפסד מרובה למרות שהוא כלי שאינו מנוקב כיון שיצא כבר כל דמו. שהה שיעור רתיחה: רמ"א גם לש"ך: אסור. כיון שהוא כבוש. רש"ל: אסור. כיון שלא אומרים בציר כבולעו כך פולטו.
שהה שיעור מליחה ותוך כ"ד שעות (ולאחר י"ב)	רמ"א: נאסר מיד. ולתקן במליחה יש להתיר רק בהפסד מרובה כיון שיש לחשוש שכלה הציר לאחר י"ב שעות. רש"ל לש"ך (ז): פליטת ציר כד שעות ולא בולעת בזמן פליטת ציר. רש"ל לט"ז (ט"ז): בולעת אך מותר במליחה גם ללא הפסד מרובה שפליטת ציר כ"ד שעות.	רמ"א: נאסר מיד. שפ"ד לח. רש"ל: מותר עד שיעור רתיחה ואז נאסר ולא מועיל מליחה כיון שאין לו דם משל עצמו.	
לאחר כ"ד שעות ממליחה	נאסר מיד לכו"ע ואין לו תקנה. וחמור מנפל לציר שנאסר לרש"ל בשיעור רתיחה כיון ששם נתקצר קצת הציר. ש"ך ל.	רמ"א: נאסר מיד. שפ"ד לח. רש"ל: מותר עד שיעור רתיחה ³⁰	

²⁵ שזהו כנמלח בלי הדחה דלעיל ס"ב. והביא שם דעות הסוברים לאסור בלא הודח בכל אופן

²⁶ נראה שסומך בזה על הסוברים שטעם הדחה קמיתא הוא מצד יעילות המליחה ואין הבשר נאסר ובהו התיר הרמ"א שם (ס"ט ב') בהפסד מרובה וכאן יש סברה נוספת שציר מבליע רק את עצמו ואינו מבליע
 דם שעל החתיכה כמובא בש"ך כט בשם רש"ל וב"ח ולכן יש מקום להתיר יותר.

²⁷ יש מהדורות שכתבו כאן וס"ק מ' בלשון הפמ"ג שההיתר רק בהפסד מרובה והוא טעות כמובא ברמ"א כאן ומתוקן במהדורת פרידמן.

²⁸ כיון שלרמ"א כשיש לו דם משל עצמו ונפל לציר חוששים שהדם פירש ממקום למקום בתוך החתיכה כמובא סימן סט סעיף יח בבשר שנמלח בכלי שאינו מנוקב.

²⁹ וסובר שסביר הרש"ל שלא פולט דם אגב ציר הוא דווקא בנפלה לציר ולא בהונחה אצל חתיכות.

³⁰ לרש"ל נפילה לציר קלה מנתינה בין חתיכות כיון ששם החתיכה הפולטת רותחת ומבליע מיד בחתיכה שנפלה. ש"ך ל.